

Intestinale microbiota en resistentie tegen immunotherapie bij nierkanker

- 10 mei 2020
- door Philippe Mauclet

De samenstelling van de microbiota wordt beïnvloed door antibiotica en tyrosinekinaseremmers. Ze zou een invloed kunnen hebben op de respons op immunotherapie.

Checkpointremmers zijn een belangrijke aanwinst bij de behandeling van niercelcarcinoom. De duur van de respons op checkpointremmers zou echter moeten verbeteren, en ook moet worden gezocht naar voorspellers van de respons. Er zijn aanwijzingen dat checkpointremmers minder actief zijn na inname van antibiotica. De invloed van de commensale flora van de darmen op de respons op immunotherapie is nog niet goed onderzocht.

De auteurs van een artikel dat is gepubliceerd in *European Urology* hebben onderzocht of er een correlatie bestaat tussen de samenstelling van de bacteriële flora en de werkzaamheid van

een behandeling met checkpointremmers. Ze hebben fecesstalen afgenomen van 69 patiënten met een gevorderd niercelcarcinoom die werden behandeld met nivolumab. Ze hebben tevens informatie verzameld over de kenmerken van de patiënten zoals een eerdere inname van antibiotica of systemische geneesmiddelen en met name tyrosinekinaseremmers.

Die stalen werden vergeleken met de stalen van gezonde vrijwilligers. In een parallelle studie hebben ze bij muizen met een niercelcarcinoom feces van patiënten met een niercelcarcinoom getransplanteerd.

ADVERTISEMENT
ADVERTISEMENT

Een recente behandeling met antibiotica was van invloed op de samenstelling van de microbiota, die dan een overwicht vertoonde van species zoals *Clostridium hathewayi*, en die patiënten reageerden significant minder goed op de behandeling. De vorsers hebben ook vastgesteld dat de stoelgang van patiënten met een niercelcarcinoom een grotere hoeveelheid van de species *Clostridium hathewayi* bevatte dan de stoelgang van gezonde vrijwilligers.

Inname van een tyrosinekinaseremmer vóór behandeling met nivolumab had ook een invloed op de samenstelling van de microbiota.

En tot slot hebben de auteurs bij muizen met een niercelcarcinoom gunstige effecten waargenomen na transplantatie van feces van patiënten die op de behandeling hadden gereageerd, of van commensale species die een gunstig effect kunnen hebben te oordelen naar de resultaten van sequencing van het hele genoom, in casu *Akkermansia muciniphila* en *Bacteroides salyersiae*.

De auteurs erkennen dat verder onderzoek vereist is, maar opperen toch al de mogelijkheid dat probiotica nuttig zouden kunnen zijn om resistentie tegen de behandeling te voorkomen.

[Referenties](#)